Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
4 СЕНТЯБРЬ 1971 й.
№ 207 (1582).
ШАНБА
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ОҲАНГАРОН РАЙОНИ БЎЙИЧА ТАШКИЛИЙ БЮРОСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Илгари хабар қилинганидек, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Тошкент области составида Оҳангарон райони ташкил этилди. Шу муносабат билан Тошкент область партия комитети бюроси область партия комитетининг Оҳангарон райони бўйича ташкилий бюросини қуйидаги составда тузди: Х. Обидов (раис), В. Н. Ананьин (раис ўринбосари), Э. М. Оқилов, У. Умурзоқов, Ш. П. Қаршибоева.

Зуҳра Аҳмедова шаҳардаги 3-тикувчилик фабрикасининг илғор тикувчиларидан бири. У ўзининг смена топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан бажаради.
Ҳ. Шодиев фотоси.

Беш йиллик вахтасида

АВТОМОБИЛЬ ХЎЖАЛИГИ БОЙИМОҚДА

Республика автомобиль хўжалигини бойитишда пойтахтдаги авторемонт заводларининг қўшаётган ҳиссаси катта бўляпти. 2-автомобиль ремонти заводининг ишчи-хизматчилари 1971 йил план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақанинг олдинги сафида боряптилар.

Бугун

ЗАВОДДАГИ АВТОМОБИЛЬ РЕМОНТИ ЦЕХИДАН 520 АВТОБУС ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИГА ЮБОРИЛДИ. Авторемонтчилар йил бошидан буён ана шунча автобусни қайта ҳаётга йўлладилар. Шунингдек, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш плани ошириб адо этилди. Ўтган муддатда автомобиль хўжаликлари учун кўплаб деталлар ҳамда эҳтиёт қисмлар етказиб берилди.

Бугун

ЗАВОД КОЛЛЕКТИВИНИНГ ЙИЛ БОШИДАН БУЁН РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛГАН МАҲСУЛОТИ ИККИ МИЛЛИОН СЎМГА ЕТДИ. Жумладан, саккиз ойлик планга қўшимча тўқсон уч минг сўмлик турли хил деталлар, етти юз элликта тирсаксимон валлар, автомобиль двигателларига ишлатиладиган уч юз цилиндр блоклари ремонт қилинди ва ишлаб чиқарилди.

Ҳозир корхона турли маркадаги автобусларни капитал ремонтдан чиқара олади. Яқиндагина бу ерда «ЛАЗ-695» пассажир автобусини капитал ремонт қилиш ўзлаштирилган эди. Ўтган қисқа муддатда шундай автобуслардан йигирма бештаси капитал ремонтдан чиқарилди.

Реконструкциядан сўнг

Маълумки, ҳозир 5-трамвай Қўйлиққача бормаяпти. Лекин тошкентликлар яқин орада ана шу маршрут билан Қўйлиққача етиб борадилар. Ҳозир шу ерда трамвай айланадиган жой қурилмоқда.

Трамвай йўлининг охирида олиб борилаётган қурилиш ишларида Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг бульдозерчиси А. Аникин намунали ишламоқда.

Тошкент шаҳар марказлаштирилган юк ташиш тресги 145-автобаза ҳайдовчилари ҳам илғорликда А. Аникиндан қолишмаяптилар. И. Рустамов, А. Акрамов, В. Крясов ва бошқалар меҳнат вахтасида туриб, қурилиш майдонига юк келтириш ишларини бир ярим бараварга етказмоқдалар.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА!

●ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

Дўстона ҳамкорлик

«Узбеккинодеталь» заводи Янгийўл районидаги Собир Раҳимов номли колхозга оталиқ ёрдами кўрсатмоқда. Икки ўртадаги дўстона ҳамкорлик тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Коллектив хўжалик колхоз поселкасининг марказида клуб қуришга қарор қилди. Бундан хабардор бўлган завод коллективи ана шу клуб томларини беркитишга ярайдиган конструкция тайёрлаб берадиган бўлди.

Бугун

завод цехларида ана шу металл конструкцияларни тайёрлашга киришилди. Ишчилар деҳқон дўстларига шу ёрдам билангина чекланиб қолмайдилар. Икки ўртада бир неча йиллик шартнома имзоланди. Бу шартномага мувофиқ, икки йил мобайнида завод коллективи колхозчиларга бир талай ёрдам кўрсатади. Жумладан, қурилаётган клуб учун махсус кино аппарат монтаж қилинади, кундузги чироқлар ўрнатилади. Икки юзта кресло тайёрлаб юборилади ва ҳоказо.

Шу кунларда колхоз қишлоқ хўжалик техникаси учун очиқ айвон конструкциялари тайёрланмоқда. Шунингдек, колхозга учта қишки шийпон, машиналарга бензин қуядиган колонка қуриб берилади. Устахоналар учун кўплаб асбоблар, қурилиш учун 25 кубометр тахта-ёғоч, битта ўймакорлик станоги ва бошқа буюмлар етказиб берилади.

ҚАДОҚЛАШ ФАБРИКАСИ

Озиқ-овқат савдоси магазинларида харидорларга тез хизмат кўрсатишда қадоқланган маҳсулот жуда қўл келади. Ана шу мақсадда «Узоптбакалея» идораси Тошкентда ихтисослаштирилган махсус қадоқлаш корхонаси қуришга киришди.

Янги фабрика Пушкин кўчасининг охирида, шаҳарнинг Жануби-Шарқий зонасида бунёд қилина бошланди. Қурилиш ишларини олиб бораётган 3-трестнинг 36-бошқармаси ҳозир пойдеворни қуриб битказиб, корхонанинг асосий корпусларини бунёд қилишга киришди.

Уч гектар майдонда қад кўтарадиган қадоқлаш фабрикаси шаҳар ва областнинг озиқ-овқат савдоси ташкилотларига хизмат кўрсатади.

Янги корхона учун Совет Иттифоқининг Москва, Ленинград, Киев, Харьков, Днепропетровск каби шаҳарларидан хилма-хил агрегатлар, поток линиялар ва бошқа техник жиҳозлар олиб келинади. Корхонада қўл меҳнати умуман бўлмайди. Фабрика 1973 йилда дастлабки маҳсулотини ишлаб чиқара бошлайди.

ЯНГИ ЖАМОАТ МАРКАЗИ

Чилонзор массивининг аҳолисига яна бир қулайлик яратилди. Харидорларнинг узоғини яқин қилиш мақсадида массивнинг 22-кварталида икки қаватли янги жамоат марказининг эшиклари очилди. Бинонинг биринчи қаватига озиқ-овқат моллари магазини жойлашган. Иккинчи қаватда эса кийим-кечаклар, пойафзаллар, газламалар ва рўзғор буюмларини сотиб олиш мумкин.

Тошкент — Янгийўл оралиғидаги маршрут ҳаракатга шайланмоқда. Темир йўлда электричка симларини сўнгги синаш бошланди.
СУРАТДА: энергетика диспетчери А. Орлов ва монтёр Юрий Емец техника воситаларини синаб кўрмоқдалар.

ИЧКИ ИШЛАР ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигида маҳкамадан ташқари қоровуллик хизмати раҳбарларининг республика кенгаши бўлди.

Кенгашда республика Ички ишлар министри ўринбосари, милиция полковниги Г. П. Ткачев «Республика маҳкамадан ташқари қўриқлаш бўлинмаларининг биринчи ярим йилликдаги фаолияти ва КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришда социалистик мулкчиликни қўриқлашни кучайтириш вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Кенгашда сўзга чиққан бошқарма бошлиқлари турли жойларда олиб борилаётган намунали ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Илмий сессия

Бугун

Тошкентда буюк мутафаккир олим Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 998 йиллигига бағишланган «Беруний ва ижтимоий фанлар» мавзуидаги илмий сессия ўз ишини тамомлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик И. М. Мўминов «Беруний дунёқарашида материалистик ғоялар ва диалектика элементлари», академик Я. Ғуломов «Олим яшаган давр ҳақида», филология фанлари доктори П. Г. Булгаков «Олимнинг ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий мероси», филология фанлари доктори У. И. Каримов «Китоб ас—Сайдана» асарида филология масалалари», филология фанлари кандидати А. Расулев «Беруний шеърияти», филология фанлари кандидати А. Ирисов «Ўрта Осиё ва Ҳиндистон халқларининг ўхшаш афсоналари» деган темаларда докладлар қилдилар.

Илмий сессияда қардош республикалардан келган олимлар ҳам қатнашдилар.

Техник кадрлар маскани

«...ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИНИНГ ЎҚУВ-МОДДИЙ БАЗАСИ МУСТАҲКАМЛАНСИН ВА УЛАР ЗАМОНАВИЙ УСКУНАЛАР БИЛАН ҲАМДА ЎҚИТИШНИНГ ТЕХНИКАВИЙ ВОСИТАЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНСИН».

(КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Тошкентдаги 1-индустриал-педагогика техникуми ўзининг 25 йиллик юбилейини нишонлади. Ана шу ўтган давр мобайнида уни 3 мингга яқин киши битириб чиқди.

Ўтган ўқув йилида 106 ёш техник-механик, техник-технолог, техник-қурувчи каби мутахассисликка эга бўлди.

Билим юртида бу йил 155 киши таълим оляпти. Улар орасида Ўрта Осиёдаги иттифоқдош республикалардан келган ёшлар ҳам бор.

Бугун

техникумнинг янги ўқув-ишлаб чиқариш корпуси учун пойдевор қўйиш бошланди. Қурилишда 150 студент иштирок этмоқда.

1972 йилда фойдаланишга топшириладиган ўқув-ишлаб чиқариш корпусида студентларнинг амалий машғулотлар ўтказишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинади.

Тонгги газеталарда

● Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советги Кабарда-Балқариянинг ишчилари, колхозчилари, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини шонли сана — Кабарда-Балқария Автоном Совет Социалистик Республикаси ташкил топган куннинг 50 йиллиги ва республика Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан қизғин табриклайди ва муборакбод қилади.

● Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада хореография санъатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ ордени М. Қори-Ёқубов номидаги Ўзбекистон давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг бадиий раҳбари Гавҳар Артемовна Раҳимовани Ўзбекистон ССР Олий Советги Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҚИШЛОҚ — ШАҲАРГА

ҲАР ТОМОНЛАМА ҚУЛАЙ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози марказий сут-товар фермасининг чорвадорлари шу пайтгача соғиб олинган сутни ҳомлигича жўнатиб келардилар. Бу ҳол бир мунча қулай бўлгани ҳолда, баъзан моддий зарар келтириб ҳам турарди. Яъни бидонларда сутлар икки-уч соат туриб қолиб, заводга ҳамда шаҳардаги колхоз дўконларига элтиб бергунча ачиб қоларди.

Энди бунинг иложи топилди. Ферма коллективи сутни махсус цистернада қайнатиб, сўнг пойтахтга жўнатишга қарор қилди.

Бугун

колхознинг бир группа техниклари ана шу цистернани тўла жиҳозлаб фойдаланишга топширишди. Унда пиширилган дастлабки тўрт тонна сут пойтахтга жўнатилди. Ферма ҳисобчиси Акром Акбаровнинг айтишига қараганда, бу усул ҳар жиҳатдан қулай бўлиб, у санитария қоидаларига жуда мос тушар экан. Шу туфайли ҳам колхоз чорвадорлари амалга оширган бу тадбир пойтахт меҳнаткашларига албатта манзур бўлади.

ЙИЛЛИК ПЛАН ОРТИҒИ БИЛАН

Бугун

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» номли совхоз аъзоларининг шаҳарликлар ҳузурига жўнатган сабзавот маҳсулотлари 2886 тоннадан ошиб кетди. Бу йиллик кўрсаткичдан 443 тонна кўп демакдир. Шу кунларда хўжалик аъзолари далада қолган сабзавот маҳсулотлари ҳосилини ҳам йиғиб-териб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ШАҲАР МАРКАЗИДА ЗИЛЗИЛА

Бугун кечаси маҳаллий вақт билан соат 00 дан 35 минут ўтганда Тошкентда ер қимирлаганлиги қайд этилди. Зилзиланинг кучи 4,5 балл бўлди. Унинг ўчоғи шаҳарнинг Лабзак қисмида.

Планетамиз янгиликлари

⊙ САНТЬЯГО. Чили Марказий банки билан Франция-Италия банки маъмуриятининг вакиллари имзолаган битимга кўра, Франция — Италия банки давлат қўлига ўтди. Бундан бир мунча вақт илгари давлат Лондон банкини ҳам ўз қўлига олган эди.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Исроил босқинчилари босиб олинган территориялардаги араб аҳолисини кўплаб ҳайдаб юбормоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, Ғаза районидаги қочоқлар лагерида истиқомат қилаётган 13 мингдан ошиқ араб сургун қилинган. Ўтган ойнинг ўзидагина, деб ёзади газета, исроилликлар Ғазада арабларнинг 1.857 хонадонини бузиб ташладилар. Гўё бу уйлар бориш қийин бўлган районларда соқчилик қилиш учун йўллар қуришга ҳалақит берган эмиш.

БМТ Бош секретари У Тан араб аҳолиси қонунга хилоф равишда кўчириб юборилаётганлиги ва уй-жойлари бузиб ташланаётганлигига қарши норозилик билдириб, Исроил ҳукуматига меморандум йўллади.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. АҚШда ишсизлар сони тез кўпайиб бормоқда. «Нью-Йорк таймс» газетаси ўтказган текшириш маълумотларига қараганда, шу йилнинг июль ойида Нью-Жерси штатида ишсизлик сўнгги 10 йил ичида ҳеч қачон бунчалик авж олиб кетмаган эди. Коннектикут штатида ишсизлик кейинги 18 йил мобайнида ҳеч қачон ҳозиргидек юксак даражага кўтарилмаган эди. «Нью-Йорк таймс» газетаси июль ойида бу штатдаги ишсизлар меҳнатга қобилиятли аҳолининг 9.4 процентини ташкил этди, деб таъкидлайди.

⊙ ХАНОЙ. Озодлик матбуот агентлиги хабар беради: Ратьяя вилоятида «аҳолини тинчитиш» операцияларида қатнашаётган 21-Сайгон дивизияси солдатларидан 100 дан ортиқ киши қўғирчоқ режим қўшинлари сафидан қочиб кетди. Улар қўлларидаги қурол-яроғлари билан ватанпарварлар томонига ўтишди.

(ТАСС).

Болгариянинг химия саноати ёш бўлишига қарамай, халқ хўжалигининг бу тармоғида ҳозир 75 мингга яқин ишчи ва мутахассислар меҳнат қиляпти. Бургас, Враца, Димитровград, Плевен ва Ямболда нефтни қайта ишлайдиган, минерал ўғитлар, сунъий толалар ишлаб чиқарадиган завод ва цехларнинг янги корпуслари қад кўтарди.
СУРАТДА: Бургас нефть комбинати.
Централфото — ТАСС фотоси.

ҚЎЧА ЭҲТИЁТКОРЛИКНИ ТАЛАБ ЭТАДИ

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ҲАЙДОВЧИЛАРИГА, ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИГА МУРОЖААТ

Қимматли дўстлар!

Ўзбекистон пойтахти беҳисоб гўзал. Серқуёш шаҳарда яшаш ва меҳнат қилишнинг гашти ўзгача.

Тошкент — саноати, қурилиш ва транспорти юксак тараққий этган шаҳар, йирик фан ва маданият маркази, мамлакатимиздаги энг катта шаҳарлардан биридир. Шаҳар кўчалари ва магистралларида автомашиналар оқими кун сайин кучайиб бормоқда. КПСС XXIV съезди Директиваларида автомобиль ишлаб чиқариш янада кўпайтирилажаги айтилган. Тўққизинчи беш йиллик мобайнида фақат енгил автомашиналар ишлаб чиқаришнинг ўзи қарийб тўрт марта юксалади. Демак шаҳримизда ҳам янгидан-янги тезюрар ва қулай автомобиллар тағин ҳам кўпаяди.

Тошкент шаҳар қурувчилари яна минглаб янги машина олиш арафасида турибдилар. Бунинг учун ер ости йўллари қурилмоқда, автомагистраллар кенгайтирилмоқда, ҳаракатни бошқаришда қўлланиладиган замонавий техник жиҳозлар муттасил ҳаётга тадбиқ этилмоқда.

Четдан қараганда одамлар ҳаётини сақлаб қолиш, давлат транспортини авариялардан эҳтиётлаш тадбирлари тўла йўлга қўйилгандек кўринади. Лекин афсуски, йўл-транспорт ҳодисалари ҳамон тез ва кўп рўй бермоқда.

Статистика маълумотига қараганда рўй бераётган аварияларнинг деярли ўндан тўққиз қисмида пиёдаларнинг тартибсизлиги, йўл қоидаларига риоя қилмаслиги, автомашина ҳайдовчиларининг айби сабаб бўлмоқда. Агар йўл транспорт ҳодисаларида болалар ҳалок ёки майиб бўлса, бу айниқса аламлидир. Бундай ҳодисада болага кўча ҳаракати қоидаларини ўргатмаган ота-оналар, мактабдагилар айбдор дейиш мумкин.

Агар кўча қоидаларини ҳайдовчи бузса, бунда шу ҳайдовчи ишлайдиган автомобиль хўжалигининг раҳбарлари ҳам айбдордирлар.

Мабодо кўча ҳаракати қоидаларини пиёдалар бузиб, кўча ўртасидан дангал ўтиб кетаверса, демак, у ҳайдовчини ҳурмат қилмайди. Ҳолбуки бундай ҳолда ҳайдовчи ўз ҳаётини хатар остида қолдириб, пиёдани сақлаб қолишга уринади. Аслини олганда йўл ҳодисаларининг олдини олиш, фожиага йўлиқмаслик мумкин.

Бунинг учун ҳар ким ушбу нарсани унутмаслиги керак.

ҲАЙДОВЧИЛАР:

— аварияларнинг асосий сабабчиси тезликни ошириб юбориш, ичкилик ичиб транспортни бошқариш, машиналарнинг техник жиҳатдан бузуқлиги, чорраҳалардан ўтиш ва машиналарни қувиб ўтишда қоида бузилиши бош сабабчи эканлигини унутмасликлари зарур.

ПИЁДАЛАР:

— фақат йўлкадан юрибгина қолмай, кўчани кесиб ўтишда махсус ўтиш жойидан фойдаланиш, ер ости йўлаклари бўлса, шулардан ўтмоқ, катта кўчага чиқиб келаётганда ўзларининг ҳам, атрофдагиларнинг ҳам ҳаёти хавф остида қолмаганлигига ишониб ҳаракат қилмоқ зарурлигини унутмасликлари лозим.

ОТА-ОНАЛАР ВА ПЕДАГОГЛАР:

— болаларга ҳаракат қоидаларини ўргатиш, кўчанинг машина ўтадиган қисмида турли ўйинлар ўйнашларига йўл қўймаслик, ўн тўрт ёшга тўлмаган болаларга велосипедда кўчага чиқишни тақиқлаб қўйиш шартлигини унутмасликлари лозим. Ўсиб келаётган авлоднинг ҳаёти ва саломатлигини сақлаб қолиш сизнинг вазифангиздир.

Ўртоқлар! Шаҳримизга бир назар ташланг. У нақадар гўзал. Ана шу гўзалликни синаётган металлнинг шовқинию, даҳшатга тушган инсон чинқириғи бузиши керакми? Йўл ҳодисаларида фақат ўзимиз — ҳайдовчи ва пиёдалар айбдормиз. Биз, ишчилар, хизматчилар, транспорт ҳайдовчилари, фан, маданият, соғлиқни сақлаш ташкилотларининг ходимлари, давлат автоинспекциясининг меҳнаткашлари республика пойтахти аҳолисига мурожаат қилиб айтамизки, жонажон шаҳримиз кўчаларида ҳеч қачон ҳаракат қоидалари бузилмасин. Шуни унутмайликки, йўл-транспорт ҳодисаларида, албатта, инсон ҳаёти хавф остида қолади, одам ё майиб бўлади ёки ҳаётдан айрилади. Бундай ҳолга тушиб қолмасликнинг йўли осон. Кўчада ҳамиша эҳтиёт бўлиб, интизом билан ҳаракат қилиш керак.

Ш. БОБОҚУЛОВ—шаҳар марказлаштирилган юк ташиш автотрести 87-автобазасининг 1-класс шофери.
М. Е. Зверев—Тошкент тепловоз депосининг 1-класс машинисти, Фахрий темирйўлчи.
А. Х. ЭШОНХЎЖАЕВА—17-поликлиника бош врачи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач.
В. НАЗИРОВА—1-нон заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
Т. Е. КАШЧЕНКО—«Главташкентстрой»га қарашли 6-қурилиш тресги 7-бошқармасининг бетончилар бригадири, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор.
П. П. ПЕТРОВ— шаҳар пассажир ташиш автотрести 2519-автоколоннасининг ҳайдовчиси.
К. РАСУЛЕВ—24-мактаб директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи.
Г. РАҲИМОВА—Ўзбекистон халқ артисти.
Ю. СОДИҚОВ—«ИЛ-18» ҳаво кемасининг командири, Ўзбекистон ССР Олий Советги депутати.
М. Ф. СОСЕДОВ—таксомотор юк ташиш бирлашмаси 2-автокомбинатининг ҳайдовчиси.
А. СУЛТОНМУРОДОВ—Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводи чўян қуйиш цехининг ишчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.
Ҳ. Ҳ. УСМОНХЎЖАЕВ—иншоотлар механикаси ва сейсмик мустаҳкамлиги институтининг лаборатория мудири, профессор, техника фанлари доктори, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.
Т. ҲАСАНОВ—Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекцияси йўл назоратининг инспектори.

Эртага—нефть ва газ

саноати ходимлари куни

Нефть ва газ индустрияси

Эртага нефть ва газ саноати ходимлари қатори совет кишилари ҳам бу куннн анъанавий байрам сифатида нишонладилар. Бугунги кунга келиб, нефть ва газсиз экономикани бундан буён юксалтиришни тасаввур ҳам қилиб бўлмайди. Чиндан нефть ва газ биргина ёқилғи бўлиб қолмасдан, у кийим-кечак ва пойафзал, минерал ўғит, каучук, пластмасса ва бошқа маҳсулотлар ҳамдир. Хўш, СССРнинг газ ва нефть саноати тўққизинчи беш йилликда қандай ривожланади?

Биз ҳурматли ошшомхонларимизни факт ва рақамлар билан таништирмоқчимиз. Ана шу рақамлар замирида газ ва нефть ходимларининг ўтган беш йилликларда эришган ютуқлари ва янги беш йилликда амалга оширажак улкан вазифалари ўз ифодасини топган.

● Ўтган беш йилликда мамлакатимизда нефть ва газ қазиб чиқариш 45 процентга ошди. Беш йиллик мобайнида йиллик ўртача суюқ ёқилғи қазиб олиш 22 миллион тоннани ташкил этди.

● 1966—1970 йиллар мобайнида нефть саноати меҳнат унумдорлиги 30 процентга ошди. Ана шу тармоқдан олинган фойда эса 9,5 миллиард сўмни ташкил этди.

● Янги беш йилликнинг биринчи йилида 371 миллион тонна нефть чиқариш белгилангаи. Бу — ўтган йил билан таққослаганда қарийб 20 миллион тонна кўп демакдир.

● Совет давлати ҳар йили нефть ва газ саноатини ривожлантиришга 3 миллиарддан зиёд маблағ сарфлайди.

● Тўққизинчи беш йилликда хар йили нефть қазиб олиш 26—30 миллион тоннани ташкил этиши керак. Бу нарса партия XXIV съезди томонидан қўйилган улуғвор вазифани — 1975 йилга бориб мамлакатда 480—500 миллион тонна нефть қазиб чиқаришга имкон беради.

● Совет Иттифоқи Ғарбий Сибирда йирик нефть ва газ конларини очганлиги муносабати билан ана шу ёқилғи бўйича жаҳондаги энг бой мамлакат бўлиб қолди.

● Манғишлоқ ярим ороли (Ғарбий Қозоғистон) мамлакатдаги иккинчи йирик нефть қазиб олинадиган жойдир. Унинг ривожланиш суръатларини қуйидаги фактлардан кўриш мумкин. Агар 1966 йили бу ерда 335 минг тонна нефть олинган бўлса, 1970 йилга келиб у 10 миллион тоннани ташкил этди. Бу йил Манғишлоқ нефтчилари қарийб 15 миллион тонна, 1975 йилга бориб эса 26 миллион тонна нефть олишади.

● Мамлакатимизда газ индустрияси ҳам тез суръатлар билан ривожланиб бораяпти. Буни қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин. Агар 1960 йили бизда 47 миллиард кубометр газ олинган бўлса, 1965 йилга бориб бу рақам 129 миллиард кубометрни, 1970 йилга келиб эса 200 миллиард кубометрни ташкил этди. 1975 йилга бориб газ қазиб чиқариш 300—320 миллиард кубометрга етиши керак.

● Европадаги энг катта газ запаси бўлган жой Оренбург яқинида топилди. Бу ерда 2 триллион кубометр ёқилғи бор экан. Уни тезлик билан ўзлаштириш тўққизинчи беш йилликнинг муҳим вазифаларидан биридир.

● Мамлакатнинг газлаштирилган квартира ва шаҳарлари, шаҳар типидаги ва қишлоқ типидаги аҳоли яшайдиган пунктлардаги газлаштирилган квартиралар 1965 йилда 10,3 миллион рақамини ташкил этган бўлса, 1970 йилга келиб 23,3 миллионни ташкил этди. Янги беш йилликда 17—18 миллион квартирани газлаштириш кўзда тутилган. Ҳозирги пайтда 21 миллион қишлоқ аҳолиси газдан фойдаланяпти.

● Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили ўтган олти ойи мобайнида нефтчиларимиз Ватанга 182 миллион тонна суюқ ёқилғи бердилар. Бу—1962 йили йил бўйи тайёрланган ёқилғига тенгдир. Ана шу давр ичида 105 миллиард кубометр «зангори ёқилғи» олинди.

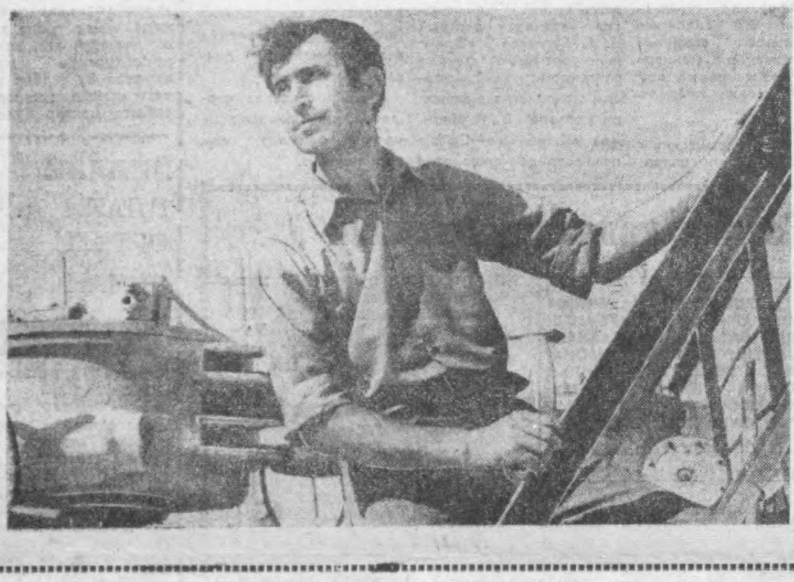

Тошкентдан Черняевка томон бораверишда улкан ер ости газ сақлаш тажриба станцияси ишлаб турибди. Катталиги жиҳатидан Совет Иттифоқида иккинчи ўринни эгаллаган бу ер ости омборидан Бухоро табиий гази Тошкент ва пойтахт область саноат корхоналари ҳамда аҳоли яшайдиган пунктларга етказиб берилмоқда.

СУРАТДА: механика ускуналарини ремонт қилиш бўйича катта инженер Йўлдош Қўчқоров станция ускуналарини кўздан кечирмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БАРАКА—ТЕЖАМДА

ҚИММАТЛИ ТАКЛИФЛАР

* НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА
* ЙИЛИГА 276,2 МИНГ СЎМ ТЕЖАМ
* УНУМДОРЛИК ОШЯПТИ
* МУҲИМ ИШГА ЭЪТИБОР

Тўқимачилик комбинатида меҳнат унумдорлигини ошириш, қўл меҳнатини енгиллаштириш, хом ашё ва бошқа материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳамда меҳнатни илмий ташкил қилиш борасида диққатга сазовор ишлар амалга оширилмоқда. Бунда корхона новаторлари айниқса ҳиммат кўрсатишяпти. Ихтирочи ва рационализаторлар ой сайин турли қимматли таклифларни ўртага ташламоқдалар. Бу таклифларнинг энг қимматлиси тезлик билан ишлаб чиқаришга жорий этиляпти.

Жумладан, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки биринчи ярим йилида корхона ихтирочилик ва рационализаторлик бўлимига жами 440 та таклиф тушди. Шундан 380 таси қабул қилинди. Ўтган давр мобайнида уларнинг 121 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди.

3-йигирув фабрикасида ишлаб чиқаришга жорий этилган рационализаторлик таклифи айниқса диққатга сазовордир. Йигирув фабрикаларида яқин кунларгача давом этиб келган бир нуқсон рационализаторларни доим безовта қилиб келарди. «Л-38» пилталаш машиналарида пилталарнинг тез-тез узилиши натижасида маҳсулот сифати пасайиб, чиқиндига кўплаб пилта чиқиб кетарди. Рационализаторлар бу нуқсонни бартараф қилиш учун пиликлаш машиналаридан махсус тазга 254 миллиметр диаметрда тушадиган пиликларнинг упаковкасини оширишди. Натижада пиликнинг диаметри қисқариши билан бирга, узилиш йилига 5400 килограммга камайди. Пилталаш ва пиликлаш машиналарининг фойдали ишлаб чиқариш вақти бирмунча ошди.

3-йигирув фабрикаси бошлиғи И. Лусунян, ремонт-механика бўлимининг мастери А. Еремен, слесарь В. Нестеров, цех бошлиғи Н. Похмелкинлар ҳамкорликда ишлаб чиққан бу қимматли таклиф йилига 8,1 минг сўм иқтисод қилиш имконини яратди.

Комбинатнинг тўқув фабрикаларидаги калавалаш цехларида бўлган киши ажойиб бир янгиликни кўради. Калавалаш машиналарида ишлаётган қиз ва аёллар оёғига ғилдиракча ўрнатилган махсус креслоларда ўтиришибди. Қўллари эса тинимсиз ҳаракатда. Тугмача босилса бас, махсус ўриндиқ узун машинанинг у бошидан-бу бошига бориб келаверади. Илгари эса калаваловчи смена давомида машина бўйлаб бир неча минг марта қатнар, натижада жуда чарчар эди. Энди эса уларга ҳаракатланувчи кресло ёрдамга келди. Бу таклифнинг жорий этилиши ишчи кучи сарфлашни кескин камайтириши билан бирга корхона учун йилига 20,6 минг сўм тежаш имкониятини туғдиради.

Ўтган ярим йил ичида комбинатда амалга оширилган ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари орасида хом ашё ва материалларни тежашга қаратилгани 69 тадир. Йигирув фабрикаларида яқин кунларгача ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланиш қониқарсиз йўлга қўйилган эди. Йигирув машиналаридан чиққан пахта чиқиндилари бекорга исроф бўлиб кетарди. Ўтган вақт ичида ана шу камчиликка ҳам чек қўйилди. Бир группа илғор ихтирочилар 2-йигирув фабрикасида пахта чиқиндиларини қайта ишлайдиган агрегатни ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Бу таклиф натижасида брак камайди, электр энергияси тежалди, чиқиндиларни қайта ишлаш ва аралаштириш сифати яхшиланди. Ихтиро корхонага ҳар йили 1,2 минг сўм фойда келтиради.

Таклифлар орасида қўл меҳнатини енгиллатишга қаратилганлари ҳам салмоқли ўрин эгаллайди. Жумладан, комбинат темир йўл бўлимида металларни ортиш ва тушириш ишлари шу пайтгача қўлда бажариб келинарди. Энди эса рационализация шарофати билан бу иш ҳам механизацияластирилди. Натижада юк ортувчи беш киши бошқа ишларга ўтказилди, вагонларнинг бекор туриб қолиш ҳоллари камайди. Бундан ташқари, меҳнат шароити ва техника хавфсизлиги яхши йўлга қўйилди. Таклиф корхонага ҳар йили 1,2 минг сўм фойда келтиради.

Шунингдек, ўтган давр мобайнида жорий этилган таклифларнинг 65 таси техника хавфсизлигини яхшилашга, 43 таси маҳсулот сифатини оширишга, 36 таси меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилди. Ихтирочилик ва рационализаторлик ишларини юксак даражага кўтариш йўлида бир неча марта умумкомбинат ҳамда фабрика рационализатор ва ихтирочилар конференциялари ўтказилди.

Шуни ҳам айтиш керакки, комбинатда бошқалар тажрибасини ўрганишга ҳам катта аҳамият бериляпти. Комбинат маъмурияти ўтган вақт ичида энг яхши новаторлардан 25 кишини мамлакатимизнинг илғор тўқимачилик корхоналарига ижодий командировкага юборди. Улар ўз тажрибаларини ўртоқлашиш билан бирга қардошларнинг илғор иш усулларини ҳам ўрганиб қайтишди.

Комбинатда ўтган ярим йилликда ишлаб чиқаришга жорий этилган жами таклифлар йилига 276,2 минг сўм тежам келтиради. Бундай катта муваффақиятга эришишда Г. Эфтимиадис, Н. Мирзаев, А. Муродов, М. Обидов каби ижодкорларнинг ҳиссаси ғоят салмоқлидир.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ХЎРАНДАЛАРГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Гвардейский кўчасидаги Киров район ошхоналар трестига қарашли янги ошхона ишга туширилганида хўрандалар ниҳоятда мамнун бўлишган эди. Дастлаб, ошхона хизматчилари яхши ишлашди, хўрандаларга манзур бўладиган таомлар тайёрлашди. Тозаликка алоҳида эътибор берилди. Стол ва стуллар озода сақланди. Хўрандалардан қолган овқат қолдиқлари дарҳол олиб кетилди. Эрталаб, кечқурун ва тушки пайтлари зал қайта-қайта артиб, тозаланди.

Эндиликда ошхонага кирган киши бутунлай бошқа аҳволни кўради. Стол устида турли-туман овқат қолдиқлари, полда папирос қоғози, салфетка ўрнида ишлатилган газеталар сочилиб ётади. Хўрандалар хизматчилардан стол тозалашни илтимос қилишса, балоға қолишади. «Қўлимиз ўнта эмас, ўзларингиз тозалаб олсаларингиз ҳам бўладику»,, дейишади улар. 22 август куни ана шундай машмашалардан бирининг гувоҳи бўлдик. Ёнимиздаги бўш стол атрофидаги ўтирган бир группа хўрандалар зал хизматчисидан столни тозалаб беришни сўрашди. Бироқ зал хизматчисининг ноўрин танбеҳидан ўтирганлар мулзам бўлишди. Қизиғи шундаки, унинг ўзи ҳам, бу воқеанинг гувоҳи бўлган буфетчи ва кассир ҳам, унинг фамилиясини айтишдан бош тортишди. Афсуски, шу куни ошхона директори йўқ экан. Бош ошпазга мурожаат қилинганда, у директорсиз ҳеч нарса қила олмаслигини айтди.

Хўрандаларга шу хилда муомала қилиш инсофданми, ахир? Озодаликка риоя қилишни ҳақли равишда талаб қилган киши айбдорми?

Бундай воқеалар бу ерда ҳар куни содир бўляпти. Наҳотки, бундан ошхона директори бехабар бўлса? Киров район санэпидстанция ходимлари ва қолаверса, район ошхоналар трестининг директори ўртоқ Х. Каримов бу ердаги тартибсизликларнинг олдини олиб, хизматчилардан хўрандаларга яхши муносабатда бўлишни ва ошхонада озодаликка қатъий риоя қилишни талаб қилишса, миннатдор бўлардик.

Бир группа хўрандалар номидан

Қ. РАҲИМОВ.

«КУЛБА МАКТАБЛАР»

ЛОНДОН. ТАСС мухбири В. Осипов хабар беради: Англияда ўқув йили бошланишига салкам икки ҳафта қолган бўлсада (машғулотлар сентябрнинг ўрталарида бошланади), бошланғич ва ўрта мактаблардаги минг-минглаб муаллим ўринларига ҳамон одам келмаётир.

Математика, физика, химия ва табиётшунослигининг бошқа предметларини ўқитадиган муаллимлар, айниқса, етишмаётир.

«Дейли телеграф» газетаси бугун хабар берадики, Ланкашир ва Хертфордшир графликлари, шунингдек Лочдоннинг баъзи районларидаги мактабларда муаллим масаласи, айниқса оғир.

Муаллим етишмаслигининг асосий сабаби — иш ҳақининг озлигидир, деб эътироф қилади газета. Айни шу сабабга кўра кўпгина муаллимлар, айниқса, физика ва математика муаллимлари саноат корхоналарига бориб ортиқча бир неча фунт стерлинг ишлашни афзал билмоқдалар.

Кўпгина мактаб бинолари ёмон аҳволда эканлиги ва синфхоналар тўлиб-тошиб кетганлиги ҳам мактабларда ишлашни истамасликнинг бошқа бир сабабларидир. Англиядаги кўпгина мактаблар ўтган асрда қурилган ва катта ремонтга кўпдан бери муҳтож.

«Уайтхолдаги ҳукуматлар келиб кетаверади, аммо Англиядаги кулба мактаблар қаққайиб туриб, миллатимизни уятга қолдиравер ади», — деб ёзади шу хусусда «Сан» газетаси.

Муаллимларнинг конференциясида консерваторлар ҳукуматининг маориф министри Маргарет Тэчер бундай деди: «Келаси беш йил мобайнида XIX асрда қурилган мактаблардан воз кеча оламизми, йўқми, бунга бирон ваъда беролмайман».

БОЛГАРИЯНИНГ МАДАНИЙ АЛОҚАЛАРИ

СОФИЯ. Болгария Халқ Республикаси жаҳондаги 118 мамлакат билан маданий алоқа боғлаган. Бу алоқаларнинг қарийб 45 таси маданий ҳамкорлик тўғрисида узоқ муддатга мўлжалланиб тузилган битимлар ва планларга асосланган. Мамлакатдаги чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар комитети чет мамлакатлар билан маданий ҳамкорлик соҳасидаги ҳамма ишларни бажариб келмоқда. Комитет бу йил ўзининг 20 йиллигини нишонлади.

Комитет йигирма йил мобайнида чет элларда таржима қилинган болгар китобларининг бир миллиондан ортиқ нусхасини тарқатди. Болгария шу давр ичида чет мамлакатларда мамлакат халқ хўжалиги, санъати ва маданияти муваффақиятларини акс эттирувчи 30 дан ортиқ ҳар хил виставка ва 50 фото кўргазма уюштирди.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Бирлик— ютуқлар калити

Эквадор меҳнаткашлари конфедерацияси (ЭМК) яқинда ташкил топганлигининг 27 йиллигини нишонлади. Бу мамлакатнинг социал ва сиёсий ҳаётидаги муҳим воқеадир. Эквадор меҳнаткашлари конфедерацияси бугунги кунда миқдор жиҳатидан ҳам, обрў-эътибор жиҳатдан ҳам Эквадор меҳнаткашларининг кенг оммаси ўртасида етакчи касаба союз бирлашмаси ҳисобланади.

Конфедерация 17 та вилоят касаба союз федерацияларини бирлаштиради .Бунга қуйидаги миллий федерациялар, регионал ва тармоқ касаба союзлари: қишлоқ хўжалик ишчилари федерацияси, тўқимачилик саноати ишчилари федерацияси, давлат сектори ва муниципалитети хизматчилари касаба союзи, медицина ходимлари касаба союзи ва бошқа союзлар киради. Эквадор меҳнаткашлари конфедерациясига ҳамси бўлиб беш юзта касаба союзлари киради. Унда саккиз юз мингдан ортиқ киши бўлиб, уларнинг кўпчилигини ишчи ва деҳқонлар, шунингдек, хизматчи ва ҳунармандлар ташкил этади.

Эквадор меҳнаткашлари конфедерациясининг таъсирини чегаралаш мақсадида ўнг кучлар империалистик доираларнинг қўллаб-қувватлаши натижасида Эквадор озод касаба союзлари конфедерацияси ва Эвкадор христиан ишчилари конфедерацияси деб аталувчи конфедерацияларни ташкил этдилар. Бироқ бу ташкилотлар Эквадор меҳнаткашлари конфедерацияси сингари кўпчиликка эга эмас ва у деярли халқнинг қўллаб қувватлашидан фойдаланмайди.

Эквадор меҳнаткашлари кун сайин ҳаракатларнинг бирлиги зарур эканлигига тобора ишонч ҳосил қилмоқдалар. Масалан, шу йилнинг 1 Майида улар Эквадор меҳнаткашлари конфедерацияси рақбарлигида кучли намойиш ташкил этиб, ўзларининг куч ва қудратларини кўрсатдилар. Ўтган ойнинг охирида Эквадор меҳнаткашлари умуммиллий забастовка ўтказдилар. Унинг қатнашчилари иш ҳақининг оширилишини, демократик аграр реформа ўтказишни, аҳолига керакли бўлган буюмлар нарх-навосининг кўтарилишига қарши қаратилган чора-тадбирлар кўришни талаб қилдилар.

Кейинги йилларда Эвкадор меҳнаткашлари конфедерацияси ўз фаолиятида маълум ютуқларни қўлга киритди. У ўзининг вилоят ташкилотлари ишини мустаҳкамлади. Эквадор меҳнаткашлар конфедерацияси вилоят ташкилотларининг барча аъзоларини қамраб олгач ва у ишчи-транспортчилар, ёғочни қайта ишлаш саноати ишчилари, ва бошқа касб эгалари ўртасида кучли таъсирга эга.

Бугунги кунда Эквадор халқи мамлакатнинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш борасида иқтисодий ва социал ўзгаришларни тезлик билан амалга ошириш, меҳнат ва яшаш шароитларини яхшилаш кераклигини тобора тўла тушуниб етмоқдалар. Ана шу талабларни амалга ошириш учун халқ оммаси ва Эквадорнинг прогрессив демократик кучлари бирликка интилмоқдалар. Ана шу тактикани Эквадор меҳнаткашлар конфедерацияси раҳбарлиги ҳаётга бевосита татбиқ этмоқда.

Кайседо ПЕРЕС,
Эквадор журналисти.
(АПН).
Гуаякиль.

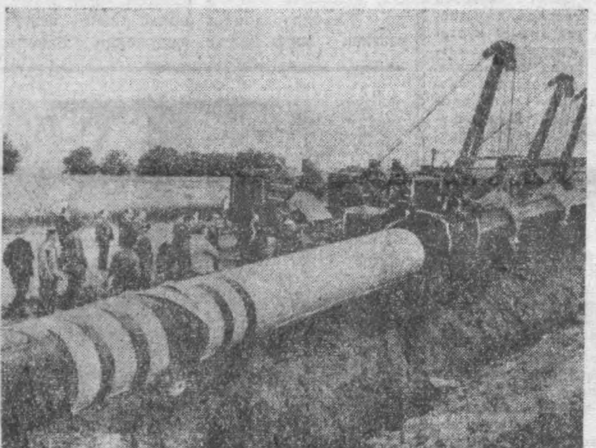

Чехословакия территориясида улкан транзит газопровод қурилиши муваффақият билан амалга ошириляпти. Бу газопровод орқали совет гази ЧССР, ГДРдаги истеъмолчиларга ҳамда Ғарбий Европадаги мамлакатларга етказиб берилади.

СУРАТДА: Трестин районида трубалар ётқизиш пайти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЁШЛАР ИМПЕРИАЛИЗМНИ АЙБЛАМОҚДАЛАР

САНТЬЯГО, Чили пойтахтида Шимолий Америка ва Латин Америкаси ёшларининг Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқлари билан бирдамликка бағишланган халқаро учрашуви бошланди. Бу учрашув Жаҳон демократик ёшлар федерацияси, Халқаро студентлар союзи ва Чили ёшлар ташкилотларининг ташаббуси билан ўтказилмоқда. Ёшларнинг ана шу анжумани ишида барча қитъалардаги мамлакатлар, тараққийпарвар ёшларидан 300 дан ортиқ делегат қатнашмоқда. Конференцияда ВЛКСМ Марказий Комитети биринчи секретари Е. М. Тяжельников бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегацияси ҳам иштирок қилмоқда.

Бирдамлик учрашуви «Жаҳон ёшлари империализмни айбламоқдалар» деган шиор остида ўтмоқда. Учрашув қатнашчилари қуйидаги масалаларни муҳокама қиладилар. Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларининг Америка империализмига қарши қаҳрамонона кураши билан бирдамлик, барча мамлакатлар ёшларининг Куба, Чили халқлари билан ва Латин Америкасидаги ўз мустақиллиги учун, АҚШ монополиялари нинг ҳукмронлигига қарши курашаётган барча мамлакатлар халқлари билан бирдамлиги, Латин Америкасининг бир қанча мамлакатларидаги диктаторлик режимлари қораланади.

Учрашувни ўтказувчи Координация комитетининг раиси, Чили Коммунистик ёшлар союзининг бош секретари Гладис Марин учрашувни очиб, ёшлар бирдамлиги халқаро учрашуви империализмга қарши, ирқий камситишга қарши, Шарқи-Жанубий Осиё халқларининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган барча мамлакатлардаги йигит ва қизларнинг куч-ғайратини бирлаштириш имконини беради, деб ишонч билдирди.

Шундан кейин жаҳон демократик ёшлар федерациясининг президенти Анжело Олива сўзга чиқиб, қуйидагиларни айтди: ҳозирги учрашув барча тараққийпарвар ёшларнинг жаҳонда мавжуд бўлган социал ва иқтисодий адолатсизликка чек қўйиш йўлидаги интилишларини исбот қилади. У айтдики, тобора янги кучлар адолат йўлидаги курашчиларнинг сафига йил сайин қўшилмоқдалар ва ёшларнинг ҳозирги анжумани бутун жаҳон ёшлари империализмга қарши курашга интилаётганликларини яққол исбот этувчи далилдир.

(ТАСС).

Дўстлик мавзуи

Ҳеч қандай муболағасиз айтиш мумкинки, Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорлик мавзуси Ҳиндистондаги асосий мавзулардан бири бўлиб қолди. Ана шу мамлакат аҳолисининг барча қатлам вакиллари икки улуғ мамлакат ва халқнинг муносабатларини ривожлантиришнинг янада юксак босқичини ва янги аҳамиятини кўрсатувчи Ҳинд-Совет Шартномаси имзоланганлигини юксак баҳоламоқдалар. Ана шунинг учун ҳам бу ерда «Менинг Россияга буюрган янги ташрифим» деб аталувчи китобни зўр эътибор ва иliқлик билан кутиб олишди. Унинг муаллифи совет кишиларига яхши таниш. У йирик жамоат арбоби, маданий алоқаларни ривожлантириш бўйича Ҳинд-Совет жамиятининг раиси Кришна П. Ш. Менондир. Тўққиз йил мобайнида у Ҳиндистон республикасининг элчиси сифатида Москвада бўлди. Бир неча йил ўтгандан сўнг Менон ўзининг бутун қалби билан севиб қолган мамлакатга яна ташриф буюрди ва буни ўзининг аввалги тўрт китобига бағишлади.

Деҳлининг «Викас» пабликейшнс» нашриётида чоп этилган «Менинг Россияга буюрган янги ташрифим» деб аталувчи китобида К. Менон ҳинд китобхонини СССРнинг ижтимоий, сиёсий ва маданий ҳаёти билан таништиради, совет кишиларининг турмушини бирма-бир кўрсатиб ўтади. 15 та очеркдан ташкил топган китобнинг кўпгина саҳифалари шахсий кузатишлар асосига қурилгандир. Бу нарса, деб кўрсатади «Амрита базар патрика» газетаси китобга ёзилган рецензиясида «уни кўпгина қизиқарли бўлмаган ахборотлардан ажратиб туради». Бугунги Россия деб таъкидлайди газета,—В. И. Лениннинг ғоялари билан яшаётган мамлакатдир. Мамлакат қўлга киритаётган улуғвор ғалабаларнинг омилларидан бири Совет халқини аниқ мақсад ва вазифалар билан қуроллантирган Лениннинг меросидир.

Китоб муаллифи Москванинг маданий ҳаёти, унинг театрлари, балетлари, китоб магазинлари ва нашриётлари тўғрисида зўр иliқлик билан ҳикоя қилади. «Ҳар куни 30 мингга яқин москвалик театрларни тўлдириб ўтиради, мен театрларда бирон марта ҳам бўш ўрин борлигини кўрмадим» деб ёзади К. Менон. «Агар Ленин инсон ҳаётида санъат ва маданиятнинг юксак аҳамияти ҳақида орзу қилган бўлса, унинг орзулари амалга ошди. СССРда санъат ва маданият ҳақиқатдан ҳам умумхалқ ишига айланди,— деб ёзади китоб муаллифи.—Совет кишилари,— деб давом этади у, жаҳондаги миллатлар ичида энг китобхон кишилар ҳисобланади. Улар ҳар йили жуда кўп миқдордаги китоблар билан танишишади».

Рецензияда «Рус Ривьераси» ва «СССРда медицина хизмати» деган икки бўлим ҳам ажратиб кўрсатилган. Унинг бири Қрим курортларига бағишланган. Китоб муаллифи совет соғлиқни сақлаш системасини ҳам юксак баҳолайди.

К. Менон китобининг кўпгина саҳифаларини Совет Иттифоқи ёшларига бағишлаган.

Менон китоби яхши адабий тил билан ёзилган. Китобда кўпгина қизиқарли фактлар келтирилган. К. Менoннинг китобига ўхшаш асарлар,— деб таъкидлайди газета рецензенти, «Ҳинд — Совет муносабатларини ривожлантиришда, икала мамлакат маданиятларининг яқинлашишида катта роль ўйнайди. У Россияга муҳаббат билан келган киши қалбига, иliқлик олиб киради».

(АПН).

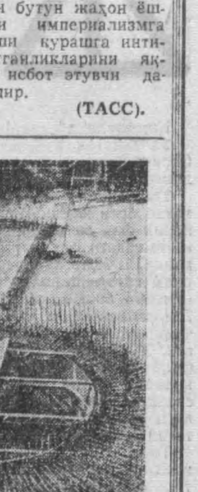

Болгарияда қурилаётган Козлодуе атом электростанциясида биринчи реактор бўлимига бетон деворлар қуриш бошланди. Бу ерда станциянинг тўрт юз қирқ минг киловатт қувватга эга бўлган реакторларидан бири жойлашади. Козлодуеда бундай реакторлардан жами иккита ўрнатилади.

СУРАТДА: биринчи реактор бўлими қурилишининг умумий кўриниши.

БТА—ТАСС фотоси.

ШАНБА ОҚШОМИ

УМРИДАН БАРАКА ТОПГАНЛАР

ХАЛҚИМИЗДА қадимий удум бор. Кимни дуо қилишса, аввало умринг узоқ бўлсин, дейишади.

Ҳа, ҳаёт инсон учун берилган шундай бир неъматки, қанча узоқ давом этса, шунча лаззатли туюлади.

Халқимизнинг яна бир удуми мавжуд. Қари бор уйнинг зари бор дейдилар. Қаерда кексалар кўринса, дарров тўрга олишади. Кўча-кўйда кексаларни учратиб қолсак, таъзим қилиб салом берамиз, йўл бўшатамиз, жойимизни кўрсатамиз. Шундай кексапарвар юртда яшашнинг, обрў-эътибор қозонишнинг ўз гашти бор. Шаҳримизнинг қайси маҳалласига борманг, албатта чинор умрини кўрган кексаларни учратасиз. Улар бола-чақалари, невара-эвараларининг дуосини қилиб, фаровон турмуш гаштини суряптилар.

Зулфия Ислом қизи «Илғор» маҳалласида яшайди. Бу йил онахон роппа-роса юз ёшга чиқди. Бу кишининг барча бола-чақа, чевара-эвараларини бир ерга тўплагангиз, уларнинг ўзи бир маҳалла бўлади. 120 дан ортиқ невара-чевара учун севимли бувижон ҳар куни қўлма-қўл меҳмон бўлиб юради.

— Замонамдан ўргилай,— дейди Зулфия буви.— Қаерга бормайлик иззат-ҳурмат кўрамиз. Бола-чақанинг роҳатини кўришдан лаззатли нарса йўқ. Шунисига хурсандманки, бола-чақаларим яхши одамлар бўлиб етишишди. Улар менга лаънат эмас, олқиш олиб келишди. Ҳар кимни ҳам шундай кунларга етказсин.

Жумангул Исмоил қизи эса 105 ёшга қадам қўйган. Бу киши ҳам ува-жували, пири-бадавлат онахонлардан.

— Бир вақтлар осмондаги қушни бежайдиган чевар эдим,— деб ҳикоя қилади онахон. —Ҳозир ҳам тетикман. Тикиш-бичишни кўзойнаксиз қилавераман. Невара-невараларимнинг кўйлакчасини тикиш менга яхши эрмак.

Маҳкам ота Мирюсупов ҳазилкаш нуроний отахон. У ҳам бу йил 106 ёшга чиқди.

— Мен нимаики яхшилик кўрган бўлсам, ҳаммасини меҳнатдан топдим,— дейди табаррук отахон. —Бутун маҳалла мени ота деб ҳурмат қилади. Лекин гап фақат ёшдагина эмас, Элга қанча ғамхўр бўлсанг, юрт ҳам сени шунчалик олқишлайди, дейдилар. Ростини айтсам, муттасил меҳнат қилмаганимда балки бу ёшга етмасмидим. Бир замонлар кўприк қуриш, йўл солиш савоб деган гапни эшитган эдим. 80 йил муттасил қурилишда ишладим. Одамлар меҳнатимдан оз бўлсин баҳра олган бўлса, шунинг ўзи менга бас.

Маҳкам ота фақат ўз меҳнати билангина эмас, ажойиб фарзандлари — врач, инженер ва бошқа касбдаги ўғил-қизлари-ю, невара-чеваралари билан ҳам халққа самарали хизмат қиляпти.

Одамнинг нияти пок бўлса тилагига йўлдош бўлади дейишганидек, келинг, бизлар ҳам шу табаррук отахон ва онахонларимизнинг ёшига етайлик, элимизга шулардек сидқидилдан хизмат қилайлик.

Ў. БОЗОРОВ.

СУРАТЛАРДА: (чапда) Зулфия ая Исломова, (юқорида) Маҳкам ота Мирюсупов ва Жумангул буви Исмоиловалар.

Ю. Бутусов фотолари.

АЖОЙИБ ПАХТА НАВЛАРИ

ФАН ОЛАМИДА

◆ ҲАР КЎСАКДА 3 ТАДАН ЧАНОҚ КЎПАЯДИ.
◆ ЎН БИР ЧАНОҚЛИ ПАХТА НАВИ.
◆ ҚИРҚ УЧ ДОНА ЧИГИТЛИ КЎСАК.

Пахтазорларда экилиб парваришланаётган, ҳосилдор, 12-15 кун эрта пишар, вилт касалига чидамли, машина теримига яхши пахта навлари республикамизнинг баракали 4 миллион 400 минг тонналик «оқ олтин» хирмони уюлишида катта аҳамиятга эга.

Маълумки, шу кеча-кундузда бепоён пахтазорларда экилаётган пахта навлари кўсакларининг чаноғи фақат 4-5 донадир.

Пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-текшириш институтининг В. Максименко ва Т. Маҳмудхўжаев каби олимлари кўсаклардаги чаноқлар сонини 6-7-8 тага етказиш учун самарали илмий-тадқиқод ишлари олиб боришяпти. Бу, ҳар бир кўсакда 2-3 та чаноқни кўпайтириш деган сўз. Натижада давлат хўжаликлардан минглаб тонна қўшимча юқори сортли пахта харид қилиш имкониятига эга бўлади.

Ижодий изланиш натижасида янги, олти чаноқли кўсакда 10.5 грамм пахта, 42-43 дона чигити бўлган пахта навлари топилди. Беш чаноқли пахта дурдонасининг оғирлиги 60 грамм келаётган бўлса, олти чаноқдагисиники 78 грамм келяпти. Енгил саноат учун зарур биология-хўжалик белгилари жиҳатидан ҳам бу нав афзалликларга эга.

Ҳатто. 11 чаноқли кўсакчи ҳам табиат инсон хизматига инъом этди. 8515-«Колхозник» пахта навини миришкор колхозчи ва пахтакорлар ишлаб чиқаришда экиб парваришлаганда топишди.

Кўп чаноқли кўсак пахта навларини қайта-қайта танлаб, саралаб ва дурагайлаб ирсий белгиларни наслдан наслга ўтказиб, янгидан-янги пахта навлари яратиляпти.

Б. АЗИЗОВ,
Экинлар навини синаш Юқори Чирчиқ район давлат комиссиясининг мудири.

БЕШ СЕКУНДДА АНАЛИЗ ТАЙЁР БЎЛАДИ

Пластмасса датчик бидон ёки сути бор пробиркага ботирилса бас, «ОСМ-70» маркали электрон асбоб сутни бир лаҳзада анализ қилиб беради. Асбобнинг стрелкаси чет аралашмалар, сув ва бошқа нарсалар бор — йўқлигини кўрсатади. Одатдаги методлар билан бу таҳлитдаги анализ бир неча соатга чўзилгани ҳолда, электрон асбоб анализга 5-7 секунд кифоя қилади. Одессадаги «Промсвязь» заводи сут сифатини аниқлаб берадиган шундай электрон асбобларнинг саноат кўламидаги дастлабки туркумини тайёрлади.

(ТАСС).

Маслаҳатларимиз

◆ Оқ пойафзалга сут суриб қўйиб, қуригандан кейин юмшоқ тоза латта билан артилса, оппоқ бўлиб очилади.

◆ Пойафзал ғарчилламасин десангиз таг чармига бир неча томчи ўсимлик мойи суртиб, эрталабгача шундай сақланг.

◆ Юзига газлама ишлатилган пойафзални чанг ва лойдан тозалаш учун аввало яхшилаб қуритиш, кейин чўткалаш, доғларини эса бензинда кетказиш керак.

◆ Пойафзалингиз оёғингизни бир оз сиқса, қайноқ сувда ҳўллаб, кейин яхшилаб сиқилган сочиққа уни бир неча минут ўраб қўйинг. Сўнг ўсимлик мойидан салгина суриб, бир сутка сақланг. Шунда пойафзалингиз оёқни сиқмайдиган бўлади.

◆ Зах жойда туриб моғорлаган пойафзални бензинда тозалаш керак.

БИЛАСИЗМИ?

◆ Экспериментал тарзда шу исбот қилинган: одам ўртача тезликда минутига 125-160 сўз, ўйлаганда эса ана шу сўзларни икки марта кўп ишлатади.

◆ 66 та немис сўзини билган киши немис тилидаги ҳар қандай текстда учрайдиган сўзларнинг тахминан ярмини тушуна олади: немис тилидаги текстларнинг қарийб учдан бир қисми атиги 320 сўздан тузилган экан.

◆ Немис тилида ҳамма отлар (атоқлими, турдош отми, қатъий назар) одатда бош ҳарф билан ёзилади.

◆ Жаҳон тиллари ичида биргина ҳарф ёки товушдан иборат бўлган тил номи ҳам бор. Бунга «И» тили киради. «И» тили Хитойнинг Сичуань, Юньнань, Гуйжоу, Гуйчжоу вилоятларига тарқалган.

◆ Чукст миллий округига тарқалган эскимос (юит) тили жаҳондаги барча тиллардан сўз узунлиги билан ажралиб туради.

С. РИЗАЕВ,
Филология фанлари кандидати.

Боболар ҳикоятидан

НАҚШБАНД ҲИКМАТИ

Булбул Бургутни чаманга таклиф этди ва деди:

— Чаманда гуллар кўп, ҳидлаб роса қонурсан ва ором олурсен!

Аммо Бургут бундан нафратланди ва унга Нақшбанднинг қуйидаги ҳикматини айтди.

— Дунёда гул кўп, чаман кўп. Сўзингни инкор қилмасмен, аммо қабул ҳам этмасмен! Сенга гулзор ёқади. Менга эса, баланд тоғларнинг чўққилари узра қанот қоқиб учиш афзалроқдир. Чунки мен шохдан шохга қўниб юришни ёқтирмасман...

ЗАНЖИРБАНД ШЕР

Бир шер чангалзорда ҳукмрон экан. Унинг довюраклиги ва одиллигидан қўрққан маҳлуқлар чизиғидан чиқишга сира журъат қилолмас эканлар.

Бир йиртқич кунлардан бир кун тулкига шерни занжирлаб ташлашни буюрди. Тулки буйруқни бажариш ниятида заргардан бир узун тилла занжир сотиб олди. Сўнг унинг бир учини чангалзордаги сербарг ва серсоя дарахтлардан бирининг тагига боғлаб, у ерга қимматбаҳо ҳинд гиламларини тўшаб қўйди. Кейин, у, саратоннинг иссиқ кунларидан бирида шерни шу шинам ерда ўлтириб дам олишга таклиф этди.

Шер дам олиш учун дарахт тагидаги чиройли гиламлардан бирига ўлтирди. Тулки тилла занжирнинг бир учини ушлаб, шер ёнига келди ва деди:

— Шоҳона гиламда ўлтирган шоҳга шоҳона зебу-зийнат керак.

У дарҳол шернинг бўйнига тилла занжирнинг бир учини осиб қўйди.

Шундан кейин, чангалзорда яна ваҳшийлик, йиртқичлик, хийла ва найранг, хунрезлик авж олиб кетди. Чунки тилла занжирларни, ҳашаматли гиламларни севган ва уларга ўралиб, боғланиб қолган шердан ҳеч қайси маҳлук қўрқмас эди...

Буюк Алишер Навоийнинг «Занжирбанд шер» расми шу мазмунда чизилган.

Тўпловчи Эргаш РУСТАМОВ.

ЁЗ ГАШТЛИ ЎТДИ

Ўлкам жамоли

Тошкентдаги А. Н. Островский номли театршунослик-рассомлик институтининг студентлари ёзги отпускаларини мароқли ўтказдилар. Улар педагоглар раҳбарлигида группаларга бўлиниб, республикамиз бўйлаб саёҳат қилдилар, амалий машғулотда бўлдилар.

Студентларнинг шундай группаларидан бирига Ўзбекистон халқ рассоми Н. Қўзибоев бошчилик қилди. Студентлар Самарқандда бир неча кун бўлишди. Шаҳарнинг қадимий ёдгорликлари ва янги қурилишлари бўлажак рассомларни қизиқтириб қолди. Улар архитектура ёдгорликларини мўйқалам ёрдамида расмга туширишди.

Шунингдек, Оқтош тоғ ёнбағрларида ҳам сайр этишди. Табиатнинг гўзал манзараси уларни мафтун этди.

Институт студенти — ёш рассом Ҳабибулла Раҳматуллаев машқ расмини «Оқтош йўлида» деб номлади.

Келинг, бир кулишайлик

ҚАТРА ХАНДАЛАР

— Умрида ҳеч кулмаган анави сотувчи намунча кўп тиржайяпти!

— Кўрмаяпсанми, тилла тиш қўйдирибди-ку.

* * *

Хотин: — Хой дадаси, нима учун ишга шошилиб кетасизу, уйга кечикиб келасиз!

Эр: — Ишга кечиксам ҳайдаламан, уйга кечиксам қадрланаман, хотинжон.

М. АШУРМАТОВ.

УНУТИБДИ

— Нимага қўлингизни ип билан боғлаб олдингиз?

— Хатни почта яшчигига ташлашни унутмаслигим учун хотиним боғлаб қўйди.

— Хатни ташладингизми?

— Йўқ, у менга хатни беришни унутибди.

Р. АСИЛБОЕВА.

ИНГЛИЗ ЮМОРИ

— Доктор! Эрим кечалари билан алаҳлаб чиқяпти. Алаҳлаганида хотинларнинг исмини ва яна алланималарни айтади. Лекин мен унинг битта ҳам сўзига тушуна олмайман. Илтимос, алаҳлаганида тушунарли қилиб гапиртирадиган бирорта дори берсангиз.

* * *

Ўқувчи: — Том! Агар олдимда шимол бўлса, ўнг тарафимда шарқ, чап тарафимда эса ғарб бўлади, дединг. Жуда ҳам тўғри. Энди айтчи, орқа томонингда нима бор!

Ўқувчи: — Орқамда иштонимнинг ямоғи бор. Аямга билинмайдиган қилиб тикиб қўйинг деган эдим. Билиниб қолибди-да!!

А. НУГАЕВ таржимаси.

Табиат оламида

АРЧАЗОРДАГИ ОЛИШУВ

Одатдагидек яна тоғ сайрига чиқдим. Ёзнинг август ойи, бу пайтда тоғлар ғоят гўзал бўлади. Атрофни кузатар эканман, мендан унча узоқликда бўлмаган арча орасида нимадир тез-тез пихиллаб жим бўлди. Этни жунжиктирадиган бу хунук овоз диққатимни ўзига тортди. Бир пас эшитиб турдим. Ҳеч нарса кўринмади. Пихиллаган овоз яна такрорланди. Бир вақт кўзим бояги арча тагида, ўтлар орасида энди ҳужум қилишга шайланиб турган бургутга тушиб қолди. Мен ўзимни панароққа олиб, уни кузатиб турдим.

Ён томондан менга кўриниб турган бургут ҳар пихиллаганда бир сакраб қўйиб, арчага яқинлашиб борарди. Ажабо, бургут нега бундай қиляпти, деб арча остига қарасам, бир чипор илонга кўзим тушди. У ердан ярим метр кўтарилган бўлиб, бошини тебратганича вишиллаб бургутга қараб чайқаляпти. Вақт ўтган сайин илон чайқалишини тезлаштирарди.

Бургут ҳам унга қўрқмасдан яқинлашарди. Ниҳоят, бургут билан илон орасидаги масофа атиги бир метрча қолди. Шунда Бургут чаққонлик билан илонга отилди. Илон йиқилди. Бургут эса қанотини ёйганича орқага тисарилди. Илонга яқинроқ келиб қарасам, унинг икки кўзи ўсилиб турибди. Тумшуғини ханжардек қилиб турган бургут мен илон ҳузуридан узоқлашганимни кўргач, сакраб-сакраб келди-да, чарх уриб ётган илонни нақ бошидан тишлаб, бир қанча метр нарига учиб кетди. Мен ҳам югурганимча бургутнинг орқасидан бордим. У бир кичик жарликдан учиб ўтди-да, секин пастлашди. Сўнг илоннинг бошини анчагача қаттиқ тишлаб турди.

Ниҳоят, уни ерга ташлаб, думигача пақ-қос чўқиб ея бошлади.

Т. ШОРАҲМЕДОВ, табиатшунос.

УЗУМ ЕНГ

Гиппократ ўз даврида асал ва узумдан тайёрланган шарбат ичишни тавсия этган. Узум қанди (глюкоза) тезда эриб, қонга аралашади. У юрак, мия, меъда ва бошқа органларни яхши озиқлантиради.

Чарос, якдона, ҳусайни, каттақўрғон каби узум навлари ғоят шифобахшдир. Бу навлар ўсимлик оқсилига, органик кислоталарга бой. Улар тўқималардан сувни сўриб олиш хусусиятига эга бўлади. Бундан ташқари, узумда витамин В ва С бор. Бу парҳез узум навларининг уруғу кам, пўсти юпқа, ўртача ширин бўлади. Уларда таннин (буриштирувчи) ва ноорганик кислоталар кам.

Шишлар, қорин бўшлиғи истиқоси, жигар катталишиши, ҳансирашдан азоб чекадиган оғир беморларни узум парҳези билан даволаш яхши натижалар беради.

Р. Х. ҚУҚОНБОЕВА, врач.

«Сўлим соҳил».
Ҳ. Шодиев фотоэтюди.

Боланинг тили ширин

КИМ ЯХШИ?

Укам Маъсудадан сўрадим.

— Қани, айтчи, шоколад яхшими ёки ойимларми?

— Шоколадни олиб берсалар, ойимлар яхшилар.

Қ. ОБИДОВ.

БУ—ҚИЗИҚ

САЁҲАТЧИ ҚУШЧАЛАР

«9944» номерли автобус Ростов билан Константиновск шаҳарлари ўртасидаги линияда қатнайди. Автобус ҳайдовчилари А. П. Базалев ва Г. И. Лозовой кейинги пайтларда охирги тўхташ жойларида кичкинагина қушча — жиблажибоннинг йўловчилар оёқлари ўртасида ўралашиб учиб юрганига эътибор қилишди.

Уни кузатишда шу нарса аниқландики, автобуснинг олдинги қаноти остига қуш уя қурган ва унда янги тухумдан чиққан олтита жажжи қушчалар бор экан. Қушни кузатиш яна бир янгилик келтириб чиқарди: қушчаларни Ростовда ота қуш, Константиновскда она қуш боқар экан. Қизиқ-а?

МУЗЛИКНИНГ ЧУҚУРЛИГИ

Шимолий кенгликка яқин бўлган Вилюй дарёсининг чап ирмоғи Мархининг юқори қисмида пармалаш ишлари бораётганда ернинг музлаш чуқурлиги бир минг 500 метр деб топилди. Ернинг бунчалик чуқур музлаши бу вақтгача маълум эмас эди.

Европада... чўл

Польша жанубида Европада ягона бўлган «чўл» бор: унинг саҳни ўттиз квадрат километр яхлит қумликдан иборат (деярли икки ярим миллиард куб метр). Бу ерда ҳақиқий саробни кузатиш мумкин, дейдилар.

Фарзандларимиз учун

МОРОЖЕНОЕ ҚЎШИҒИ

Аслим тухум, сут, қаймоқ,
Какао, шакар, сарёғ,
Олча суви, олмаой,
Витаминга жуда бой.
Вуй, оҳ, маза, еб қолинг,
Лаззатимдан баҳр олинг.
Чанқов бостига ҳам боп,
«Холодильник» — муз, яхоб,
Ким сўраса тайёрман,
Мисоли оппоқ қорман.
Вуй, оҳ, маза, еб қолинг,
Лаззатимдан баҳр олинг.

Обид РАСУЛ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Вой, дадаси, ким билан ёқалашдингиз?
— Ёқалашганим йўқ, эзилиб кетдим.

— Мудиримиз юлиб кетди, юр, энди навбат бизга.

— Ойи, дадамларга камар ўрнига галстук ола қолайлик.

А. Ҳакимов расмлари.

РАҚИБЛАР

Ҳикоя

Ингичка, эгри-бугри сўқмоқдан ёш бир йигит эзилган майсаларга ҳиссиз қадамлар босиб борарди. Бўйи паст, боши катта, сочлари жингалак эди. У йигирма тўртга кирган бўлса ҳамки, ўн олти—ўн етти ёшлардаги болага ўхшар. унтерпришбеевча ҳиссиз, каттиқ қадам ташларкан, вужуди пардек енгил бўлиб туюлар, киши кўзига асабий, мағрур, чаққон бўлиб кўринарди.

Унинг исми Мавлон. У колхоз раиси Азимовнинг ўғли.

Комил Азимов бир вақтлар мўйловини қимирлатса, осмонга булут чиқадиган раислардан эди. У кўп йиллар обрў ва шуҳрат минбаридан тушмади, даврон сурди, гариллаб яшади. Ниҳоят, қариди, хотини дунёдан ўтгач, қадди букилди, чўкди. Унда олдинги киборликдан ном-нишон қолмади ва у ўз-ўзига ўхшамаган мулойим, ҳасратли, хаёлпараст одамга айланди. Бироқ, раисинг киборлиги, гариллашлари йўқликка кетмади, балки, ўзи ўлмай туриб, ўғли Мавлонга мерос қолди.

Мавлон эркатой ўсди.У беш йил марказда ўқиб, ўз қишлоғига қайтди ва илк кундан отаси сингари гариллаб юришга ўрганди. «Муаллимликка» ўқигани, бу ерда ўқитувчилик қилаётгани, касбу корининг колхоз турмушига дахли йўқлигига қарамай, дала айланар, ёшу қарига гап ўргатар, иш буюрарди.

Мавлон, раиснинг ўғли бўлгани учун, ўзини ҳар қандай номаъқул ҳатти-ҳаракатга ҳақли деб биларди. У, келажакда ўзим раис бўламан, бу менга боғлиқ деб ўйлар, ўзининг нега бошдан қишлоқ хўжалиги институтида ўқимаганига тушунолмасди. Раисликка йўл излаб, аввал колхоздаги бригадалардан бирига бошлиқ бўлишни хаёл қилар, бироқ район маориф бўлими унинг мактабдан кетишига рухсат бермасди.

Одамлар унинг қонида ёвуз бир руҳ борлигини кўриб, уни севишмади. Ундан кимдир ҳайиқар, кимдир ҳазар қиларди. Уни ожиз вужудига зид келган манманлиги учун, қишлоқда «кичкина» деб атай бошладилар. У худди қўғирчоқ театрининг дарчадеккина саҳнасида лиқиллаб кўринган қўғирчоққа ўхшар, юзи этсиз, қонсиз, кўзлари кўкимтир ва совуқ боқарди.

Мавлон ўзини бутун қишлоқда биринчи зўр, биринчи мағрур киши деб биларди. У одамлар орасида кибор юраркан, ўзидек биринчи бўлгиси келган ва ҳаттоки ўзига юксакдан беписанд қараган одамни бир куни ногаҳон учратди. Қизиқ воқеа... Улар ногаҳон учрашдилар ва беихтиёр кучли тўқнашдилар.

* * *

Мавлон мактаб ўқувчиларини далага олиб чиқди ва қўлларини белига тираган ҳолда. болаларнинг эгатга тушиб пахта теришларини озгина кузатди-да. кейин колхозчилар пахта тераётган майдон томон кетди. Бир ерда беш-олти йигит-қиз пахта жойланган қоплар устида ўтириб нафас ростлашар, суҳбат қизғин эди. У даврага қўшилди ва адабиёт бобида кетаётган суҳбатга аралашди.

— Машраб ғирт жинни бўлган... Нимани истаса, шуни қилиб кетаверган... — Машраб ҳақида сўз бораркан, шундай деди. Пушкин ҳақида сўз чиқди ва у яна ўз фикрини айтди:

— Пушкин хотинбоз бўлган... Э, кўп бемаза ишларини биламиз!

Мавлон қоп устида елкаларини тик тутиб ўтирар, кўкси кўтарилган, жингалаксоч бошини баланд тутиб, худди ўзига тенг одамлар ҳақида гапираётгандек эркин сўзларди. Унинг кичкина вужудига дўриллаган овоз ҳамда сўз оҳангидаги ишонч руҳи сира мос келмасди. У афтидан ўзига биров эътироз билдирмаслигига ишонар, ўзини хаёлига келган гапни гапиравериша ҳақли деб биларди.

Кутилмаган ҳол рўй берди.

Унинг нақ боши устида эркин кулги янгради ва у бошини кўтариб, тепасида бир қиз тик турганини кўрди. Мавлонга қизнинг ғойибдан пайдо бўлгани, даврага қўшилиб ўтира қолмагани ғалати туюлди. Қизнинг ўз бошида тик тургани ва айниқса мазах аралаш, беписанд кулгиси қитиғига тегди.

— Сен нимага куласан?! — сўради йигит кўкиш кўзларида совуқ ўт чақнаб.

— Ўзи кулгили! — деди қиз. — Нима, кулгандаям бировдан сўраб кулайми?

— Сен менга кулаяпсан-а! Мен ўз устимдан кулган одамга уйини кўрсатиб қўяман!

— Кулгили! —деди қиз. — Албатта, улуғ одамлардан айб топган киши биздек оддий одамларга уйини кўрсатса, кўрсатар! Қани, айтинг-чи, бизнинг уйимиз қайси томонда?!.

Мавлон умрида ҳеч нарсадан қўрқмайман деб ўйлар, аммо фақатгина мазахдан, кулгидан қўрқишини яхши биларди. У ўрнидан сапчиб кетди.

Қиз энди унга жиддий боқарди.

— Улуғ одамлар тўғрисида ўйлаб гапириш керак! Биздан кўра сиз кўпроқ ўқиган-ку, наҳотки, шуни билмасангиз?! — деди оҳиста ,аммо ўтли оҳангда. — Уят бўлади!

— Ў, мен ўзимни муаллим деб юрсам, менга муаллима топилди-ку! — бўш келмади Мавлон. — Менга гап ўргатишингни йиғиштириб қўй.

— Кулгили!—деди қиз ва унга ортиқ парво қилмай, даврада ўтирган йигитлардан бирига сўз қотди. — Ҳайдар ака, қоп тўлди, олиб чиқишга ёрдам беринг...

Қиз кичкинтойга парво қилмай, даврадан узоқлашди.

* * *

Мавлон кун бўйи бўғилиб юрди.

У, аслида, бу қизни кўпдан буён кўз остига олиб юрар, уни ўзича яхши ҳам кўрарди. Энди ногаҳон ғишт қолипдан кўчди. Энди юрагини алам, ғаш, адоват ҳислари бурдалар, қизга умид ҳаққи—дўст бўлиб муомала қиларини ҳам, оғриган иззат-нафси ҳаққи—душман бўлиб муомала қиларини ҳам билмасди. Йигитга кибру-ғурур йўлида ягона рақиб топилган, бу ёғи рақибни ёки бўйин эгдириш ёки унинг олдида бўйин эгганини тан олишдан бўлак йўл йўқ эди.

Мавлон шу куни кеч қоронғусида қизнинг йўлини тутди.

— Мен сени бугун кечирдим, майли! — деди у. — Лекин билиб қўй, сен мени ҳурмат қилишинг керак!

—Ғалати! — деди қиз. — Одамлар ҳурмат қилсин учун, аввал уларни ҳурмат қилишга ўрганмайсизми? Ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан!

— Гап ўргатма! Бўлди!

Мавлон интиқом ҳисси билан энди ва қизга ёвуз тикилди.

— Одамга милтиқ ўқтаб, ундан ҳурмат қилишни сўраб бўларканми? — мулойим сўзланди қиз. Унинг ўта осойишталигини кўриб, Мавлоннинг вужудига титроқ югурди.

— Бўлди! Мен сени яхши кўраман! Сен шунинг учун ҳам, мени ҳурмат қилишга мажбурсан!

Қиз кулди.

— Ҳурмат қилмасам-чи?!

— Ўзингга қийин! Мен сенга кун бермайман!

Қиз қишлоқ кўчаси муюлишида тўхтади ва қоп-қора кўзлари ярқираб, Мавлонга тик боқди.

— Ҳар ким ўз бўй-бастига қараб гапиргани маъқул!—деди у ва шарт ўгирилиб, ўз уйлари томонга — катта, баланд дарвоза томонга кетди.

* * *

Шарофат эркин қиз.

У, қишлоқда «гўзаллар гўзали» деб ном олган, одамлар унинг меҳнаткаш, гапдон ва уддабурро қиз эканини яхши билишарди.

Мавлон билан кучли тўқнашувдан кейин, Шарофат бошда бундай ҳақиқатни ҳис этди: бировга кун бермаслик ҳеч кимнинг қўлидан келмайди! Аммо, шунинг баробарида, Мавлон ҳар қандай тубанлик, ҳар қандай ёзувликдан қайтмаслигини англади, қўрқмади, фақат ундан ҳушёр бўлиши кераклигига тушунди. «Бўйин эгдирсам эгдираман-у, ҳеч кимга бўйин эгмайман!» — деган фикрга келди қиз.

У энди далада ўртоқларидан узилмас, уйга ҳам кўпчилик бағрида қайтарди. У кеч оқшомларда дала сайрини яхши кўрар, энди сайрга ҳам ёлғиз чиқмасди. Уларнинг малла, шерга ўхшаган катта ёлдор ити бор эди. Қиз итни кўчага етаклаб чиқар ва ўзини ёлғиз тутишга қасд қилган, пойлаб юрган йигитдан ичида яна мазах аралаш кула оларди.

Орадан икки йил ўтди.

Инсон меҳнат билан кучли, ҳурмат билан буюк!

Шарофат катта-кичик сафида мағрур туриб, ўзини шиддатли меҳнатга урди. Кунлар унга шон-шараф ва саодат нафасини олиб кела бошлади.

У район марказида уч ой ўқиб келди ва терим машинаси рулини тутди. Илк куздаёқ қизнинг номи район газетасидан «Правда»гача — ҳаммасида ёзилди, кўзлари ярқираб тушган сурати ҳаммасида босилди. Кейинги йил кузида шуҳратига шуҳрат қўшилди, унга катта мукофотлар берилди ва эл уни мажлисларда тўрга ўтказишга ўрганди. Ёшу-қари унга, қўли кўксида салом берар, у ҳақда бир оғиз ёмон гап айтган кишини тутиб уришдан ҳам қайтмайдиган йигитлар қишлоқда кўп топиларди. Одамлар афтидан уни яхши кўришар, унинг шуҳратини қишлоқ шуҳрати деб билар ва фахрланишарди.

Қизнинг энди Мавлонга иши ҳам йўқ эди. Назарида, ўзи олдинга... олдинга сурилгандек, йигит ортда... ортда қолиб кетгандек туюларди.

* * *

Энди ҳаёт уларни ожизгина тўқнаштирди.

Мавлон дала этагида фил бўлиб турган терим машинасига яқин келди ва жингалаксоч бошини андак орқага ташлаб, кўксини виқор билан кўтарди. У, этсиз, қонсиз юзи тиришиб, кўкимтир кўзларини мойли латта билан машинани артаётган Шарофатга тикди. Шарофат ўз машинаси рангига мос — зангор комбинезон кийган, бошини катта қилиб ўраган эди.

— Икки оғиз гаплашайлик... — деди Мавлон:

— Нима дейсиз?!

— Сен мени ҳурмат қилмайсан! Юриш-туришимга, гапларимга куласан... Майли, мен сени кечирдим, аммо, бу ёғи яна шундай кетаверадими?!

— Эҳтимол! — деди Шарофат. Кейин, бошини мағрур кўтарди. — Кулгим келса, бировдан сўраб кулмайман-ку!

— Бўлди! Сен обрў топдим деб ҳаддан ошма!

— Бу кулги менга боғлиқ эмас! — деди қиз кескин. — Бу сизга боғлиқ!

— Ҳаддан ошма! — бўғилди Мавлон. Барибир сенга ҳали бир кун кўрсатаман!

— Ғалати! — деди қиз ва юзини ўгирди.

Мавлон қизга алам, ғаш, адоват билан зимдан тикилди. Ногаҳон шу паҳзада ўзи узоқ кунлар бадалида ҳис этмаган ажиб ҳолатни ҳис этди у: қизнинг киборлиги, ғурури қандайдир қонуний, ўзининг кибру-ғурурида эса, ўшандай қонуният кўринмайди!

Қиз унинг қаршисида тоққа, ўзи қизнинг қаршисида увоққа айланди. У ўзининг ожиз эканлигини, қўлидан ҳеч нарса келмаслигини ҳис этди. Одамлар ўзига «кичкина» деб ном бергани эсига тушди ва юраги оғриди. Ўзини ерга уриб, боладек оёқ-қўлларини тапиллатгиси, йиғлаб юборгиси келди. Аммо, тоғ соясида эзилиб, йўқ бўлиб кетишдан қўрқди.

Қиз машинага ўтирди.

— Барибир сенга ҳали бир кун кўрсатаман! — такрорлади Мавлон ўзини тутолмай. Унинг ягона рақиб олдида бўйин эгганини очиқ тан олгиси келмасди. Бировга олдинлар у шундай кескин сўз айтса, ишонч билан айтарди. Ҳозир ўз гапига кўнглида ўзи ишонмади.

Шарофат унга тағин ўта осойишталик билан бир қур қараб қўйди. Индамади, рулни мағрур тутди.

Дала этагида фил бўлиб турган терим машинаси секин лапанглаб, оқариб ётган ер денгизи бағрида кемадек оҳиста сузиб кетди.

ОМОН МУХТОРОВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Машҳур сайёҳ борган йўлдан

Фарғонадаги 20-мактабнинг ёш изтопарлари ёзги каникуль кунларида бундан юз йил муқаддам Қўқон хонлиги бўйлаб сафар қилган машҳур табиатшунос ва географ Алексей Павлович Федченко маршрути бўйича сайр қилдилар. А. П. Федченкога бағишланган «Олойга биринчи бўлиб борган киши» номли асарнинг автори, Фарғона Педагогика институтининг профессори Николай Иванович Леонов ёшларга шу маршрутни тузишда ёрдам берди. Олим болаларга Туркистонни тадқиқ этган киши тўғрисида лекциялар ўқиди.

Ёш изтопарлар Ленинсбодга қараб йўл олдилар. Ундан Қўқонга бориб, кейин тоққа, Исфара дарёсининг бош қисмига қараб чиқдилар. Сал орада болалар Федченко биринчи бўлиб чиққан Олой чўққиларига етиб олдилар.. Ёш изтопарлар номсиз сой бўйлаб Олой водисига тушдилар. Машҳур сайёҳ шу ерларни тадқиқ этган ва ўз асарларида тасвирланган эди.

20-мактаб ўқувчилари Водил, Яйпан, Сўх, Ахнага бориб, зангламайдиган пўлат тахтачаларни ўрнатдилар ва унга «1871 йилда буюк рус олими ва сайёҳи А. П. Федченко шу қишлоққа келган эди» деб ёзиб қўйдилар.

Мактаб ўқувчилари юришдан қайтиб келиб, улуғ сайёҳ ва табиатшуносга бағишланган илмий конференция ўтказдилар. Ўқувчилар бу конференцияга қардош республикалар Тожикистон ва Қирғизистон ёш изтопарларини ҳам таклиф этдилар. А. П. Федченко шу республикаларнинг тоғларини ҳам тадқиқ қилган эди.

(ЎзТАГ).

«Плайя-Хирон» рефрижераторининг денгизчилари Тинч океанининг Калифорния соҳилида балиқ овлаётиб, кутилмаганда қармоққа денгиз шерини тутиб олган эдилар. Кема шарафига унга Хирон исми берилди.

Ҳозир денгиз шери Хирон Каунас ҳайвонот боғида ўзини жуда яхши ҳис этмоқда.

В. Акстинас фотоси, (АПН).

Кўча ҳаракати хавфсизлиги

уч ойлиги давом этмоқда

АЙБДОР ЙЎЛОВЧИЛАР

«Ҳайдовчи Ф. Ашуров 2515-автокомбинатга қарашли 48-77 ТНВ номерли машинани 12 август куни соат 14 дан 20 минут ўтганда Якуб Колас кўчасидан Свердлов кўчасига хайдаб бораётган эди. 15-уй олдида машинанинг бортига номаълум киши урилди...»

Бу ҳодиса ҳақидаги маълумотдан олинган сатрлардир. Шаҳар бўйича навбатчилик протоколида ана шу сўзлар қайд этилган. Воқеанинг тафсилотини биз кейинроқ билиб олдик.

Протоколда айтилишича, Ашуров Свердлов кўчаси томон бораётганда кутилмаганда машинага яқинлашаётган бир кишини кўриб қолди. Номаълум киши шу зоҳатиёқ машинанинг орқасидан ўтиб, кўчани кесиб ўтишга ҳаракат қилди. Ҳайдовчи кўнгилсиз ҳодиса юз бермаслиги учун тезлик билан тормозни босди.

Ҳайдовчининг исми шарифини тезлик билан била қолдик. Аммо машинага урилган кишининг исми-шарифини билиш учун ТошМИга боришга тўғри келди. Унинг кимлигини ҳамширадан билиб олдик. Шундай қилиб, Исроил Медашев бош миясидан жароҳатланибди. Бу йигит Тошкент Политехника институтининг студенти бўлиш учун имтиҳонлар топшираётган эди. Лекин автомобиль ғилдираклари йигитнинг орзуларини вақтинча тўхтатиб қўйди.

Ўзингиз ўйлаб кўринг, ахир ким айбдор? Албатта, йўловчи. Чунки у ҳаракат қоидаларини икки марта бузган. Биринчи марта — юқори тезликда кетаётган транспортни нотўғри айланиб ўтишга ҳаракат қилган, иккинчидан кўчанинг рухсат этилмаган жойидан кесиб ўтишга уринган.

Кўча қоидаларини бузаётган кишилар кўплаб учраб туради.

Кўпинча йўл-транспорт ҳодисалари бир қатор йўловчиларнинг кўрсатиш белгиларига риоя қилмасликлари оқибатида содир бўлмоқда. Улар еросги йўллари қолиб, кўчанинг дуч келган жойидан ўнги-тескарисига қарамай кесиб ўтишга ҳаракат қиладилар. Улар хавфсиз йўллардан ўтиш ўрнига транспортнинг олдидан кесиб ўтишни афзал кўришади.

1968 йилнинг 25 июлидан бери Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Шаҳар кўчалари, аҳоли пунктлари ва йўлларда кўча қоидаларини бузганлиги учун маъмурий жавобгарликни кучайтириш тўғрисидаги» фармони амалга оширилиб турибди. Бу фармонда йўл-транспорт ҳодисаларини келтириб чиқариши мумкин бўлган,

ҚОИДА ҲАММАГА БАРАВАР

ҳаракат қоидасини қўпол бузган йўловчилардан 10 сўм миқдорида жарима ундириб олиниши кўзда тутилган.

Тошкентда фақат бир куннинг ўзидаёқ мана шу миқдордаги пулни 40 ва ундан ортиқ кишилар тўлашга мажбур бўлмоқдалар. Улар қайси ёшдагилар? Асосан ўзларининг қилмишларини тўғри тушуниб етадиган катта ёшдаги кишилардир. Ўзбекистон ССР Геология министрлиги марказий лабораториясининг катта инженери Е. Беручко, 24-поликлиника ҳамшираси З. Платинская, «Главташкентстрой»га қарашли 8-қурилиш бошқармасининг машинист труба ётқизувчиси Д. Номозов, шофёрлар Г. Мидинарадзе ва Мосхорошвилилардир. Машина кабинасида ўтирган ҳайдовчилар ана шундай ҳаракат қоидасини бузган йўловчиларга аччиқроқ гапириб қўймайдилар.

Мидинарадзе ва Мосхорошвили куппа-кундузи, ҳаракат авжига чиққан пайтда 20 метр наридаги еросги йўлни қолиб катта магистрал кўчани кесиб ўтишга ҳаракат қилишди. Улар транспорт орасидан пинакларини бузмай, кўчанинг нариги бетига ўтиб боришаётганда, иккаласини йўл назорати инспектори тўхтатди. «10 сўм штраф тўлайсиз!». Жавоб ўрнига «нима учун?», «биз биринчи марта ўтяпмиз», «иккинчи марта қайтармаймиз», «текширишга ҳаққингиз йўқ» деган сўзлар эшитилди. Жарима олиш ҳуқуқи берилганда кейин гап тамом.

Инспектор маъмурий протокол тузди.

В. ПАВЛОВ,
шаҳар Ички ишлар бошқармаси, профилактика бўлими матбуот группасининг ходими.

Реклама ва эълонлар

Кино

4 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Қора Лола — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Етти оға-ини Червинлар (кеч 8.45 ва 10.30 минутда), **Асовга тушов** (кеч соат 6.30 минутда)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Ҳалокат қалъаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Сангам (3 серия, ўзбек тилида) —НАВОИЙ номли (кеч соат 8 да).

Музика садолари—САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 8.30 минутда).

Рюбецаль сари йўл —«КЎКЧА» (кеч соат 7 да).

Хаёлпараст изқувар—«ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК», ҲАМЗА (кечқурун).

Бегуноҳ бўлса, озод эт—«КЎКЧА» (кеч соат 8.45 минутда).

Шайтоннинг малайлари— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Леди Гамильтон—«РАКЕТА».

номли.

Катта сайр (2 серия)—ТЕЛЬМАН номли.

Ҳалокат қалъаси—«ХИВА».

Рюбецаль сари йўл — «ФЕСТИВАЛЬ».

5 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Қора Лола — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Етти оға-ини Червинлар (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 ва 10.30 минутда, **Асовга тушов** (кундуз соат 2.30 ва 6.30 минутда)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Ҳалокат қалъаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сангам (3 серия, ўзбек тилида) НАВОИЙ номли (кундуз соат 12, 4, кеч 8 да).

Музланган (кундуз соат 11, 1, 3 да), **Музика садолари** (кундуз соат 5.30 ва кеч 8.30 минутда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Рюбецаль сари йўл—«ЎЗБЕКИСТОН (эрталаб соат 10 да), «КЎКЧА» (кундуз соат 5 ва кеч 7 да).

Хаёлпараст изқувар—«ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Бегуноҳ бўлса, озод эт—«КЎКЧА» (кундуз соат 11 ярим, 1, 3, кеч 8.45 минутда).

Шайтоннинг малайлари—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Эркаклик даъвоси—«СПУТНИК» (кундуз соат 11 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Леди Гамильтон—«РАКЕТА».

Катта сайр (2 серия)—ТЕЛЬМАН номли.

14 сентябрь кундуз соат 1 да Тошкент қишлоқ хўжалик институти тупроқшунослик ва агрохимия факультетларининг илмий совет кенгаши «Янгиғоч қишлоғи , 49-аудитория)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

К. Равшанов: «Пахта ўсимлигининг сув режимига ва ҳосилдорлиги алюминийнинг таъсири» деган темада;

қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун.

М. Тўраев: «Фарғона водийсида учрайдиган ўтлоқсоз эродированн бўлмаган ва эродирован тупроқларда экиладиган пахта ўсимлигига минерал ўғитларнинг эффективлиги» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Орджоникидзе район, 4-алоқа бўлими)-да танишиш мумкин.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4, 5 сентябрда

ФАРҒОНА ВОДИЙСИ БЎЙЛАБ ЎТКАЗИЛГАН

ТАБАССУМ САЙЛИ

ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ

ҲИСОБОТ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар—Олмахон ҲАЙИТОВА, Тўхтахон РИСМЕТОВА, Жуманазар БЕКЖОНОВ, Кувондиқ ИСКАНДАРОВ;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ҳасан ЙУЛДОШЕВ, Одилжон ОХУНЖОНОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Иброҳимжон ИСҲОҚОВ, Дилафруз ЖАББОРОВА, Роза КАКУРИЕВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Саида ГОЛИБОХУНОВА, ИЖРОҚУМБУВА, Ғойибота ТОШМАТОВ, Мамарозиқ ИСҲОҚОВ, Зайнобиддин ЮСУПОВ, Йўлдошхон НОСИРОВ, Мадамин ЮСУПОВ, Неъматжон ТОШМАТОВ ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист—Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССР халқ артисти Амин ТУРДИЕВ ва Ғулом ТОЖИ.АЪЛОЕВ олиб борадилар.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Телевизор

4 СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 17.00 Ўқувчилар учун «Ёзни ким қандай ўтказди». 17.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида.) 17.40 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм. 18.55 «Замондошимиз». Телеочерк. 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 «Халқ талантлари». Кобилжон Юсупов. **Москва кўрсатади.** 20.00 Омск шаҳар П. И. Баранов номли завод маданият саройи «Сибирячок» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 20.30 Рангли телевидение. «Даҳшат» телевизион спектаклининг премьераси. 1-қисм. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. «Муслим Магомаев куйлайди». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.40 Ҳужжатли фильм. 24.00 Рангли телевидение. «Федра». Телефильм.

Иккинчи программа. Тошкент 18.40 «Совет киноси тарихи саҳифалари» ,«Қирқ биринчи йил олмалари». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 «Халқ оғзаки ижоди циклидан». «Гўрўғли ва Бозиргон». 1-қисм. 20.30 «Нил дарёси соҳилларида». 20.40 «Халқ оғзаки ижоди циклидан». «Гўрўғли ва Бозиргон». 2-қисм. 21.15 Москвада ўтказилган «Қовун сайли» қатнашчилари — Андижон область «Энгельс» номли колхоз бадиий ҳаваскорлик коллективининг концерти. 22.00 «Чорраҳа». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. Рус тилида: 18.40 «Пионер» студияси кўрсатади. 19.00 Янгиликлар. 19.15 Телефильм. **Тожик тилида:** 19.55 СССР халқ артисти Аҳмад Бобоқуловнинг ижодий портрети. 20.45 Янгиликлар. 21.00 Тожик классик прозаси. 21.30 Ҳужжатли фильм. 22.00 Москва кўрсатади.

5 СЕНТЯБРЬ

ЯКШАНБА

БУТУНИТТИФОҚ НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.50 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 9.55 «Меҳнат, спорт, дўстлик». 10.25 Ўқувчилар учун. «Янгра, барабан» (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Янгиликлар. 11.05 Ўқувчилар учун. «Будильник» 11.35 Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 12.05 Концерт. 12.35 «Каспий фарзанди», «Уй», Ҳужжатли фильмлар. 13.00 Музикали киоска. 13.30 Рангли телевидение. «Гуп ва Гоп столни қандай тузатди?». Мультфильм. 13.45 Рангли телевидение. «Киносаёҳатчилар клуби». 14.45 Янгиликлар. 15.05 «Дўст қалби». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 17.20 Бугун Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 18.20 «Замандас» программаси (қозоқ тилида). 19.00 «Ҳамма яхши нарса—болаларга». 19.20 «Кўл бўйида». Бадиий фильм. (2-серия). 20.40 Дала ишлари кундалиги. 20.55 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Рангли телевидение. «Концерт». Тажриба кўрсатуви. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 «Назм ва наво». Мискин лирикаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ. Ўзбек тилида: 9.30 Ота-оналар учун консультация. 10.00 «Менинг исмим Хўжа», Бадиий фильм: **Москва кўрсатади.** 16.30 Санъат оламида. «Эрмитаж хазиналари». 17.00 Рангли телевидение. Болалар учун. «Витаминлар», «Шаҳардан ташқарига саёҳат», «Улкан кўршапалак саргузашти». Мультфильмлар. 17.25 Совет армияси ва флоти жангчилари учун. Телеочерк. 17.55 Музикали учрашувлар. 18.30 Менинг ўлкам — Кабардин Болқор». Нальчик телевидение студиясининг программаси. 19.30 Рангли телевидение. Музикали кўрсатув. 20.30 Янгиликлар. 20.35 Рангли телевидение. «Даҳшат» Телевизион спектаклининг премьераси. 2-қисм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Қондошлар», Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Фильм-концерт. 23.40 Спорт кундалиги. 00.10 Паулс раҳбарлигидаги Рига эстрада оркестрининг концерти. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 17.00 Кўрсатувлар программаси. 17.05 Экран — болаларга. **Қирғиз тилида:** 17.30 Кичкинтойлар учун кўрсатув. 18.00 «Шарафингни ёшликдан сақла!» 18.30 Бугун Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 19.00 Уш кўрсатади. 20.00 Қирғизистонда Латвия маданияти кунлари. Концерт.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига қарашли автогараж коллективи шу гараж директори М. С. Пинхасовга онаси

Сора
ИСҲОҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
4 СЕНТЯБРЬ, 1971 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2647.
Р—00710.